

hariduskomisjon	JK
majanduskomisjon	
kultuuri- ja spordikomisjon	
kogukonnakomisjon	
revisjonikomisjon	
sotsiaal- ja heaolukomisjon	
eestseisus	X

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU

M Ä Ä R U S

Põltsamaa

01.09.2026 nr 1-4.1/2026/259

Õppimiskohustuse täitmise tagamise kord

Määrus kehtestatakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 10³ lõike 3 punkti 3 ja põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 36 lõike 6 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Kord sätestab rahvastikuregistri järgi Põltsamaa valla haldusterritooriumil elavate õppimiskohustuslike kuni 18-aastaste laste õppimiskohustuse täitmise seire, toetavate meetmete rakendamise ja koostöö korralduse.

(2) Korda rakendatakse kõigile õppimiskohustuslikele lastele, sõltumata sellest, kas nad õpivad elukohajärgses või muus omavalitsuses.

(3) Kui laps õpib väljaspool Põltsamaa valda, tehakse koostööd tema kooli ja/või vastava omavalitsusega.

§ 2. Õppimiskohustus

(1) Õppimiskohustus on lapse kohustus osaleda põhi-, kesk- või kutsehariduse õppes ning omandada enda arenguks vajalikud teadmised, oskused ja pädevused.

(2) Õppimiskohustus on lapsel, kes on saanud enne käimasoleva aasta 1. oktoobrit seitsmeaastaseks. Lapsel on õppimiskohustus 18-aastaseks saamiseni. Õppimiskohustus loetakse täidetuks enne 18-aastaseks saamist juhul, kui laps on omandanud kesk- või kutsehariduse.

(3) Õppimiskohustust ei loeta täidetuks, kui õppimiskohustuslik laps ei ole kantud ühegi kooli nimekirja või puudub õppest mõjuva põhjuseta.

§ 3. Õppimiskohustuse seire

(1) Õppimiskohustuse seire hõlmab õppimiskohustuse mittetäitjate ja väljalangemisohus laste väljaselgitamist.

(2) Õppimiskohustuse täitmise seiret Põltsamaa vallas korraldavad valla üldhariduskoolid (edaspidi kool) ja Põltsamaa Vallavalitsuse ametiasutuse haridusspetsialist (edaspidi vallavalitsuse spetsialist) jooksvalt kogu õppeaasta vältel.

(3) Kooli direktor määrab isiku, kes viib koolis seiret läbi ja korraldab õppimiskohustusega seotud teabevahetuse vallavalitsuse spetsialistiga.

(4) Kool korraldab laste õppest väljalangemise riski ja õppimiskohustuse mittetäitmise seiret, jälgides järgmisi näitajaid:

- 1) lapse korduvad põhjendamata puudumised õppetööst;
- 2) lapsel on õpivõlgnevused;
- 3) õpetaja ja tugispetsialistide hinnangud sekkumisvajaduse kohta.

§ 4. Õppimiskohustuse täimiseks toetavate meetmete pakkumine

(1) Kool kohaldab lapse suhtes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ja kooli kodukorras sätestatud tugimeetmeid.

(2) Kui kooli kohaldatud tugimeetmed ei ole taganud lapse õppimiskohustuse täitmist, algatab kooli määratud isik Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi EHIS) õppest väljalangemisohuga lapse juhtumi.

(3) Vallavalitsuse spetsialisti ülesanded:

- 1) võtab vastu EHISe kaudu teate väljalangemisohus oleva lapse kohta;
- 2) algatab õppimiskohustuse täitmata jätmise põhjuste väljaselgitamiseks juhtumimenetluse ja teavitab sellest kooli ning lapse seaduslikku esindajat;
- 3) korraldab juhtumikorralduse põhimõtteid järgides edasist tegevust õppimiskohustuse täitmist toetavate meetmete väljaselgitamiseks ja kohaldamiseks, kaasates kooli esindaja, lapse seadusliku esindaja ning juhtumipõhiselt vajalikud hariduse, noorsootöö, sotsiaalvaldkonna ja valdkonnaülesed spetsialistid;
- 4) koostab koostöös lapse, tema seadusliku esindaja ja kooliga õppimiskohustuse täitmist toetavate meetmete rakendamise kava.

(4) Õppimiskohustuse täitmist toetavate meetmete rakendamise kava võib sisaldada:

- 1) tugivõrgustiku kokkukutsumist ning vajadusel lapse ja pere heaolu spetsialisti, noorsootöötaja, politsei, meditsiinitöötaja või muude spetsialistide kaasamist;
- 2) sobivate tugiteenuste korraldamist;
- 3) koolitranspordi korraldamist;

- 4) haridus- või sotsiaalnõustamist;
- 5) vanemluskoolitusi;
- 6) lastekaitsealise juhtumimenetluse läbiviimist;
- 7) lapse õiguste kaitsmiseks kohtusse pöördumist;
- 8) meetmete rakendamise ja tulemuslikkuse jälgimist;
- 9) muid vajaduspõhiseid meetmeid.

(5) Õppimiskohustust toetavate meetmete rakendamine lõpetatakse ja vallavalitsuse spetsialist teeb EHISesse vastava kande, kui laps:

- 1) jätkab õpinguid;
- 2) saab 18-aastaseks.

§ 5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

(allkirjastatud digitaalselt)

Reet Alev

vallavolikogu esimees

Seletuskiri Põltsamaa Vallavalitsuse määruse eelnõule „Õppimiskohustuse täitmise tagamise kord“

I Määruse eesmärk

Eelnõu eesmärgiks on kehtestada Põltsamaa vallas õppimiskohustuse täitmise tagamise kord, mis tuleneb haridusseadusest.

II Määruse sisu

Haridus- ja Teadusministeerium algatas õppimiskohustuse reformi, mille käigus pikenes õppimiskohustuse iga 18. eluaastani. Õppimiskohustus pikenes alates 2025/2026. õppeaastast.

Reformi eesmärk on toetada iga lapse haridustee jätkumist peale põhikooli ning vähendada väljalangevust kutse- või üldharidusõppes, et kõik lapsed püsiks õppes täisealiseks saamiseni ja nende edasine haridustee jääks avatuks ka tulevasteks õpinguteks kutse või kraadi omandamisel.

Eesti Vabariigi haridusseaduse (HaS) § 10³ lõike 2 alusel on õppimiskohustus Eestis elaval lapsel, kes on saanud käimasoleva aasta 1. oktoobriks 7-aastaseks. Õppimiskohustus tähendab, et laps peab osalema põhi-, kesk- või kutsehariduse õppes. Õppimiskohustus kestab kuni lapse 18-aastaseks saamiseni. Õppimiskohustus loetakse täidetuks enne 18-aastaseks saamist juhul, kui laps on omandanud kesk- või kutsehariduse.

HaS § 10³ lõike 3 järgi toetab õppimiskohustusliku lapse elukohajärgne vald või linn vajaduse korral õppimiskohustuslikku last, seaduslikku esindajat ja kooli, luues tingimused õppimiskohustuse täitmiseks, sealhulgas:

- 1) selgitab välja õppimiskohustuse täitmata jätmise põhjused ja õppimiskohustuse täitmist toetavad meetmed ning korraldab meetmete rakendamist;
- 2) korraldab koolitusi ja nõustamist õppimiskohustust mittetäitvate laste seaduslikele esindajatele, et toetada neid õppimistingimuste loomisel;
- 3) kehtestab õppimiskohustuse täitmise tagamiseks korra, milles määrab ametikoha või struktuuriüksuse, mille ülesandeks on rakendada käesoleva lõike punktis 1 nimetatud meetmeid, ja meetmetega seotud tegevuste korralduse.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 36 lõike 6 alusel määrab direktor või kooli pidaja isiku, kelle tööülesannete hulka kuulub õppimiskohustusega seotud info vallavalitsusega vahetamise korraldamine.

Määruses sätestatakse õppimiskohustuse seire läbiviimise ja meetmete rakendamise korraldus Põltsamaa vallas.

III Määruse rakendamine

Määruse vastuvõtmisega ei kaasne täiendavaid kulutusi.

IV Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Eelnõu on heaks kiidetud Põltsamaa Vallavalitsuse 31.08.2026 istungil

Koostas: haridusspetsialist Bianka Makoid

Kooskõlastas: jurist Eva Panksepp, vallasekretär Merike Sumla

Eelnõu esitaja: Põltsamaa Vallavalitsus

Ettekandja: haridusspetsialist Bianka Makoid